

หัวข้อเรื่อง	การศึกษาความจำเป็นต่อการใช้แรงงานต่างด้าวในธุรกิจรับเหมา ก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรร เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ต่อตระกูล ยมนาค
นักศึกษา	นายยุทธนา ประทุมโพธิ์ รหัสประจำตัว 53800187
หลักสูตร	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้าง
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในรูปแบบของแบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความจำเป็นต่อการใช้แรงงานต่างด้าวในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรร ซึ่งแรงงานต่างด้าวทั้งหมดที่ทำงานอยู่ในโครงการบ้านจัดสรรคือแรงงานต่างที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทั้งหมด ในปัจจุบันได้รับการขึ้นทะเบียนและทำงานเป็นแรงงานเป็นการชั่วคราว เมื่อผู้ศึกษาได้สำรวจพบว่าแรงงานที่ทำงานในโครงการบ้านจัดสรรในปัจจุบันเป็นแรงงานต่างด้าวเป็นส่วนใหญ่ซึ่งมีประมาณร้อยละ 63 ของแรงงานทั้งหมด และเป็นแรงงานคนไทยเพียงร้อยละ 37 ซึ่งแรงงานคนไทยกระจายทำงานอยู่ทุกประเภทงานที่มีอยู่ในประเภทงานของงานก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรร แรงงานคนไทยขึ้นชอบที่จะทำงานที่ใช้ทักษะ ความรู้และประสบการณ์มากกว่างานที่ใช้กำลัง แรงงานคนไทยที่ทำงานอยู่ในงานประเภทใช้กำลังมีแผนที่ยุติและเลิกทำงานชนิดนั้นๆ ในเวลาอันใกล้ ดังนั้น ในอนาคตค่าร้อยละของแรงงานคนไทยที่ทำงานในโครงการบ้านจัดสรรก็จะมีแนวโน้มลดลง ค่าร้อยละของแรงงานต่างด้าวที่ทำงานในโครงการบ้านจัดสรรก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าแรงงานคนไทยและแรงงานต่างด้าวลดลงด้วยกันส่งผลให้ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรขาดแคลนแรงงานเป็นอย่างมาก และในขณะที่แรงงานก่อสร้างคนไทยลดลง ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรจึงมีความจำเป็นที่

จะต้องใช้แรงงานต่างด้าวทำงานในโครงการบ้านจัดสรรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล โดยหาวิธีการบริหารแรงงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่นการจ้างเหมาช่วง การจ่ายค่าแรงทุกสัปดาห์ การจ่ายค่าแรงที่ตรงเวลา เป็นต้น เพื่อรักษาจำนวนแรงงานที่มีอยู่ไว้ให้นาย ส่วนแรงงานที่ต่างด้าวที่น่าจะทดแทนแรงงานไทยหรือเหมาะกับการทำงานในโครงการบ้านจัดสรรมีอยู่เพียง 2 สัญชาติ คือ แรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ชื่นชอบและถนัดงานที่ใช้ทักษะ ประสพการณ์ความละเอียด เรียบร้อย เช่น งาน ก่ออิฐฉาบปูน งานทาสี เป็นต้น และแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชาที่อดทน ต่องานหนัก ไม่เลือกงาน และเรียนรู้งานได้เร็ว เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ต่อตระกูล ยมนาค อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขจนการค้นคว้าอิสระนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มนผกา วงษา และอาจารย์ภริวดี ชูประวัติ ที่กรุณาให้ศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้าง มหาวิทยาลัยศรีปทุม และให้คำแนะนำด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณผู้ประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้าง รวมทั้งแรงงานในโครงการบ้านจัดสรรทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม คุณภัทรภรณ์ ศรีบุษย์ ที่เอื้อเฟื้อคู่มือในการค้นคว้าอิสระ แนะนำข้อมูลต่างๆ ด้วยดีตลอดมา จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี รวมทั้งคุณพ่อ คุณแม่ พี่น้อง และเพื่อนๆ ที่รักทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำ การค้นคว้าอิสระครั้งนี้

สุดท้ายนี้ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่องหรือมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนต้องกราบขออภัยเป็นอย่างสูง และผู้เขียนหวังว่าการค้นคว้าอิสระนี้เป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อยสำหรับหน่วยงานหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจเกี่ยวกับแรงงานในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรต่อไป

ยุทธนา ประทุมโพธิ์

ผู้จัดทำ

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		I
กิตติกรรมประกาศ		III
สารบัญ		IV
สารบัญตาราง		VI
สารบัญภาพประกอบ		VIII
บทที่		
1 บทนำ		
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา		1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3	
ขอบเขตของการวิจัย	4	
นิยามศัพท์เฉพาะ	4	
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ		5
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		
ทฤษฎีการย้ายถิ่นฐาน		7
ข้อสรุปเรื่องแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย		8
สาเหตุสำคัญของการเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามประเทศ		11
การเปรียบเทียบแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในงานก่อสร้าง		15
3 วิธีการวิจัย		
ขอบเขตด้านเนื้อหา	1	6
กลุ่มตัวอย่าง		17
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	1	7

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล		
ข้อมูลจากผู้ประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรร	1	8
ในด้านจำนวนแรงงาน	การจัดงานให้คนงานทำงาน	
การจัดให้แรงงานทำงาน		
ข้อมูลจากผู้ประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรร	3	1
ในด้านการขาดแคลนแรงงาน ความต้องการใช้แรงงาน		
ข้อมูลจากแรงงานคนไทย แรงงานต่างด้าวสัญชาติต่างๆ และ		37
แรงงานต่างด้าวไม่มีสัญชาติที่ทำงานในโครงการบ้านจัดสรร		
5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ		
สรุปผลการวิจัย	46	
ข้อเสนอแนะ		47
ภาคผนวก		
ก แบบสอบถาม		50
ข พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว		62
ค ขั้นตอนการจัดระบบแรงงานต่างด้าว		6 6
ประวัติผู้ศึกษา		91

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานคนไทยต่อแรงงานต่างด้าว ที่ทำงานในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรร	18
ตารางที่ 2 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรร	19
ตารางที่ 3 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานโครงสร้าง	20
ตารางที่ 4 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานก่ออิฐ-ฉาบปูน	21
ตารางที่ 5 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานไฟฟ้า	22
ตารางที่ 6 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานเชื่อมเหล็ก	23
ตารางที่ 7 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานประปา	24

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 8 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานปูกระเบื้อง	25
ตารางที่ 9 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานไม้ฝีมือ	26
ตารางที่ 10 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานบัวปูนปั้น	27
ตารางที่ 11 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทงานฝ้าเพดาน	28
ตารางที่ 12 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภททาสีอาคาร	29
ตารางที่ 13 แสดงความถี่และค่าร้อยละของจำนวนแรงงานทุกสัญชาติที่ทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างโครงการบ้านจัดสรรผู้รับเหมาจัดให้ทำงาน ประเภทขุดปรับดิน เก็บขยะ	30
ตารางที่ 14 แสดงจำนวนแรงงานในแต่ละประเภทงานที่ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม แรงงาน	37

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงค่าร้อยละของจำนวนแรงงานคนไทยต่อแรงงานต่างด้าวที่ทำงาน เป็นแรงงานก่อสร้างในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยใน โครงการบ้านจัดสรร	18
ภาพที่ 2 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทุกสัญชาติและทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรร	19
ภาพที่ 3 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานโครงสร้าง	20
ภาพที่ 4 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานก่ออิฐ-ฉาบปูน	21
ภาพที่ 5 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานไฟฟ้า	22
ภาพที่ 6 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานเชื่อมเหล็ก	23
ตารางที่ 7 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานประปา	24

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 8 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานปูกระเบื้อง	25
ภาพที่ 9 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานไม้ฝีมือ	26
ภาพที่ 10 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานบัวปูนปั้น	27
ภาพที่ 11 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานฝ้าเพดาน	28
ภาพที่ 12 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานทาสีอาคาร	29
ภาพที่ 13 แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นแรงงานก่อสร้างทำงาน ในกิจการรับเหมาก่อสร้างบ้านพักอาศัยโครงการบ้านจัดสรรและผู้รับเหมา จัดให้ทำงานประเภทงานขุดปรับดิน เก็บขยะ	30